

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

MUZE'UM L Licht & Landschap

Bergstraat 23 – 8800 Roeselare

EXPO 14 januari - 17 maart 2024

Een verbeelding van de overgang van de winterse donkerte naar het licht van de lente.

Deze in-situ installatie met unieke etsen van ELS VOS is geïnspireerd door de voortdurende veranderlijkheid van het licht en de natuur. En dit in de eigentijdse architectuur van MUZE'UM L, gebouwd op de lichtmeridiaan.

Voortdurend I - IV - Ochtendblauw

droge naald 1/1 - beeldmaten 66 x 46 cm – 2017

Foto: Johan Geleyns

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

GEEN DAG ZONDER LIJN / Nulla dies sine linea, een uitspraak van de hofschilder van Alexander de Grote (Apelles, ca. 400 v.Chr.) verraaft het geloof van Els Vos om in een gestaag en rustig ritme, maar daarom niet zonder gedrevenheid, de (kracht)lijnen te ontdekken van het dynamische proces waaraan alles onderworpen is – een proces dat de schragende factor is van de tijd tussen geboorte en dood, oorsprong en voltooiing, begin en einde. Els Vos is gehoorzaam aan een continuüm van beweging dat ze slechts in en door haar grafisch werk als een persoonlijk én universeel groeiproces kan aanvaarden en duiden. ‘Geen dag zonder lijn’ betekent dan ook hetzelfde als: ‘geen moment zonder een stap in de evolutie’.

Haar artistieke credo is dat van de *progressio in traditione*: Els Vos verbeeldt de cyclus van het leven in een nooit eindigende herhaling van kriegelige, kronkelende lijnen die door hun repetitieve kracht – maar nooit zonder modulaties – juist rust en troost bieden, zeker voor wie op zoek is naar houvast of naar toekomst die alle onzekerheden weerlegt. Een echt lichtende boodschap lijkt er niet te zijn, tenzij dat er iets is dat eeuwig duurt. Alsof de lijn wil zeggen: het loont de moeite om altijd weer opnieuw te beginnen. In een beweging die kantelmoment na kantelmoment belooft. De nacht die zich keert in licht, en het licht dat weer in donkerte verkeert.

Dirk Hanssens (ter gelegenheid van de boekvoorstelling van de bundel ‘*Wat is er van de nacht?*’ Richard Foqué & Els Vos - Uitgeverij P)

Nachtwacht I - II
aquatint 1/1 – beeldmaten 66 x 46 cm – 2021
Foto: Johan Geleyns

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

*Licht en donker,
lucht en aarde,
ritme en lijn,
elke dag opnieuw:*

Geen dag zonder lijn

Toen men me een tijd geleden tijdens een atelierbezoek vertelde dat mijn werk wel aansluit bij de hedendaagse architectuur en de betekenis van MUZE'UM L op de lichtmeridiaan was ik getriggerd. En effectief, tijdens mijn eerste bezoek zag ik wat men bedoelde. Bij het betreden van de schuine gang naar beneden wordt de blik naar boven getrokken, naar de streep wolkenlucht: 'blauwe verte' ingelijst. De blauwe lucht met witte (sluimer)wolken deed op dat moment het beeld ook helemaal kloppen: *een lijn van lucht en licht*.

Foto Els Vos

Blauwe verte
droge naald 1/1 - beeldmaten 66 x 46 cm – 2018
Foto: Johan Geleyns

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

Maar al snel kwam naast *'licht en lijn'* ook het begrip *'voortdurende veranderlijkheid'* bij me op.

Architect Marc Van Schuylenbergh bouwde met Muze'um L niet alleen een mooie expositieruimte, maar tegelijk ook een gigantische sculptuur die op het ritme van de zon een eigen spel van licht en schaduw creëert. Van Schuylenbergh maakte immers in het dak een snede van vijftig centimeter zodat het zonlicht er op het middaguur verticaal doorheen schijnt en naargelang het uur van de dag zijn eigen 'schaduwtekeningen' maakt; schaduwen die voortdurend veranderen...

Licht en schaduw, maar ook de veranderingen in de natuur, in de tijd, de uren, dagen en seizoenen bepalen mee de beleving van het gebouw. Alles volgt het ritme van de zon, om steeds weer terug te keren tot dat éne moment waarop alles op één lijn ligt.

Daarnaast is er ook de interactie tussen de architectuur en het omringende landschap. Het gebouw haalt dat landschap naar binnen. De omgeving bepaalt duidelijk mee de ervaring van de architectuur; in het grootse en weidse, maar ook in het kleine en nabije; in de grassen en planten in het 'theater'. Het gebouw nodigt uit om dit te zien.

Iets tastbaars wordt plots ongrijpbaar door het spel van licht en lucht. Want de wereld en de dingen rondom ons zijn – net zoals wijzelf – voortdurend in beweging. Alles in en rondom ons is verwickeld in een spel van onophoudelijke gedaanteveranderingen. En net dat is wat mij al jaren boeit: de voortdurende veranderlijkheid die ik zie en ervaar in de natuur, in tijd en ruimte, in het leven zelf. In de steeds weer terugkerende cyclus van het leven.

Geïnspireerd door Muze'um L en waar dit gebouw voor staat, ben ik beginnen werken aan een reeks unieke etsen. Omdat dit thema mij al heel lang boeit, ben ik hierbij ook verder gegaan op bestaande werken die bij dit gegeven aansluiten. Zo is een serie etsen ontstaan waarbij elk onderdeel een ander tijdsmoment verbeeldt. De overgang van donker naar licht, het verschuiven en verglijden van de uren en dagen, de voortdurende veranderlijkheid van het licht vormen de 'rode draad', de lijn. Alles wat dit gebouw omringt en er mee in dialoog gaat kan je in de etsen ontdekken; grassen en planten, maar ook wolken.

Elke ets (meestal droge naald, soms een lijnets of gecombineerd met aquatint) is opgebouwd uit lijnen en bestaat vaak uit meerdere druklagen. De werken zijn allemaal eigenhandig gedrukt en uniek. Het gelijke papierformaat (66 x 46 cm) benadrukt mee de herhalende ritmiek. De reeks vormt samen een lijn.

Als grafisch kunstenaar vind ik het heel boeiend om de fasen van veranderlijkheid in reeksen uit te werken en te verbeelden; van groei en evolutie, licht en donker en wat daartussen ligt. Bijna alles komt – steeds weer anders - terug en vormt zo een cyclische beweging. Het weerspiegelt hoe het leven is. Voortdurend veranderlijk.

Els Vos (december 2023)

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

Uit: ***Geen dag zonder lijn - Grasduinen / Hortus***
droge naald 1/1 - beeldmaten 66 x 46 cm – 2023

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

Het licht, het ritme en de lijn, je kan ze overal vinden. En zij kunnen jou ook vinden. De gewone mens ziet dat allemaal en loopt door, een kunstenaar staat erbij stil en doet er iets mee. Bij Els Vos komt er het begrip 'fundamenteel' bij: ze doorgrondt wat ze ziet en componeert op trage, bedachtzame wijze haar tekeningen, etsen en schilderijen. Met ritme, licht en lijn.

Eerder schreef ik over haar: 'Els Vos denkt niet abstract of figuratief, ze lijkt als kunstenares te mediteren omtrent orde en chaos'. En men weet dat zelfs de grootste chaos ordening is zich heeft. Elke ets of tekening lijkt een stukje, een momentopname weer te geven van de kosmos, de schepping, het universum. Het continuüm in haar werk is essentieel, net als het uur blauw, en uiteindelijk de wolken, de nevels, de waterspiegeling, waar hemel en aarde elkaar raken en waar ze de lijn niet opgeeft, maar combineert met het ijle.

De mens is, door zijn afwezigheid, toch onmiskenbaar aanwezig. Vooral door de hand van de kunstenaar. Ze werkt in een zelf afgedwongen traagheid: etsen is een arbeidsintensieve kunstuiting, zeker door de 'technische' afwikkeling na het etsen zelf, haar tekeningen zijn beproefde elaboraties van lijn-na-lijn, en in sommige werken snijdt ze het wit rondom de lijnen weg, een monnikenwerk. Maar ze heeft het nodig, het geeft rust, introspectie en zen.

En zo vindt Els Vos een verrassend evenwicht in haar werk. Het is even consequent als herkenbaar, even origineel als tijdloos, gevat als het is in dat al genoemde 'continuüm'. Geen mensbeeld valt op haar werk dus te bespeuren, want dat zou, in al zijn anekdotiek, dat licht, dat ritme en dat lijnenspel alleen maar storen.

Marc Ruyters (inleiding kunstmonografie Els Vos - Uitgeverij P, 2019)

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

CV

ELS VOS

Dalenstraat 6
B - 3020 Winksele
+32 (0)16/48 96 84
els.vos2@telenet.be
www.elsvos.be

Els Vos werd in 1963 in Antwerpen geboren. Aan het Heilig Grafinstituut in Turnhout volgde zij van 1981 tot 1983 de opleiding Regentaat Plastische Opvoeding. Aansluitend vervolgde zij haar opleiding in het Provinciaal Hoger Instituut voor Kunstonderwijs in Hasselt, waar zij zich specialiseerde in Vrije Grafiek en in 1986 met grote onderscheiding en de prijs van de provincie Limburg afstudeerde. In 1988 kocht zij haar etspers en richtte zij haar atelier in. Ze woont en werkt in Winksele.

Zij behaalde meerdere prijzen en eervolle vermeldingen:

- Tekenwedstrijd Joris Minne (Joris Minneprijs 1993) - Joris Minnefonds, Antwerpen
- Rotariale '90 (Eerste Prijs Nationale Wedstrijd Grafiek) - Rotary-afdeling Brugge, Brugge
- Jonge Kunst in Vlaanderen 1990 (Prijs Grafiek) - vzw De Gulden Sporen & KULAK, Kortrijk
- Vijfjaarlijkse Maritieme Schilderswedstrijd 1990 (Eerste prijs) - Vereniging van staatsrivierloodsen, Antwerpen
- Jonge Kunst 1986 (Prijs Grafiek) - Jaycees, Maasland-Maasmechelen

Haar belangrijkste individuele tentoonstellingen hadden plaats in:

- Antwerpen, Onze-Lieve-Vrouwekathedraal
- Mol, Jakob Smitsmuseum
- Antwerpen, Galerie Het Vijfde Huis
- Linkebeek, Huize Lismonde
- Heusden-Zolder, kunstgalerie De Mijlpaal
- Leuven, ABB Galerij (KBC)
- Schelderode-Merelbeke, Kunstforum
- Antwerpen, Jacob Jordaenshuis & St. Nicolaasgodshuis C.C. Elzenveld
- Kortrijk, BBL vzw. De Gulden Sporen

Zij nam deel aan verschillende groepstentoonstellingen in binnen- en buitenland waaronder:

- Hulst (NL), *Kunst in Druk* - Curator Daan Rau
- Møn (DK), Kunsthall 44 *'Møenlight Sonate'* Curator: René Block (Edition Block - Berlijn)
- La Louvière, Centre de la Gravure et de l'Image Imprimée *'Chemin faisant...'*
- Heusden-Zolder, Vaals (NL), Hasselt, St.Truiden en Knokke, met kunstgalerie De Mijlpaal
- Bilbao (SP), *FIG Festival International de Gradabo, Contemporaneo*
- Grand-Quevilly (F), Maison des Arts & Centre de la Gravure et de l'Image Imprimée, La Louvière *'La rêve habité'*
- Hamme, Aardenburg en Cadzand (NL), met id+Art
- Brunssum (NL), Internationale Grafiekmanifestatie Ilse Frankenthal
- Bastogne, *Autres Regards, Autres Univers - Art Contemporain*
- Krakow (PL), Toulon (F), Gent, Hamme, *'à propos d'Ensor'*, met id+Art
- Drogenbos, FeliXart Museum
- Brussel, Boudewijncomplex - Ministerie van Vlaamse Gemeenschap *'30 jaar Grafiek in Vlaanderen'*

Werken van Els Vos bevinden zich in de collecties van het Prentenkabinet van het museum Plantin-Moretus (Antwerpen), Centre de la Gravure et de l'Image Imprimée (La Louvière), de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen, het Jakob Smitsmuseum (Mol), de provincies Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen, Kunst In Huis, KBC, FIG Bilbao / Arthazi (Spanje), het Stadsmus (Hasselt), de gemeente Willebroek, D.S.M. (Nederland), Association Gravures - Strasbourg (Frankrijk) en privécollecties.

Recente boekuitgaves:

- *kunstmonografie Els Vos*. Met teksten van Marc Ruyters en Johan van Cauwenberge. Deze monografie werd voorgesteld in galerie De Zwarte Panter in Antwerpen. Uitgeverij P - 2019
- *'Wat is er van de nacht?'* Richard Foqué en Els Vos - Uitgeverij P - 2021

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

GEEN DAG ZONDER LIJN

ELS VOS | werken op papier

14 januari - 17 maart 2024

MUZE'UM L Licht & landschap Bergstraat 23 | 8800 Roeselare
COÖRDINATEN: O 03° 07'45 " | N 50° 55'12" II DECIMALEN: O 3,1292° | N 50,9201°

OPENING: zondag 14 januari 2024 tussen 14 en 17 uur, met verheldering door Els Vos

OPEN: elke zondag van 14 tot 17 uur

FINISSAGE: zondag 17 maart 2024 in aanwezigheid van de kunstenaar

INFO & CONTACT: www.muzeumL.be | mail@muzeumL.be | +32 (0)51 86 53 44